

Tilsynserklæring for Spjellerup Friskole, april 2017

Bente Asmund Hansen, certificeret tilsynsførende.

Spjellerup Friskole, skolekode: 280038

Tilsynsbesøg 27. januar 2017 og 19. april 2017.

Besøg i bh. kl., 1. og 2. kl. 3.kl., 4. kl., 5.kl., 6.kl. og 9.kl. i fagene dansk, matematik, engelsk, tværfaglig undervisning, historie, projektarbejde og morgensamling.

I skoleåret 2016/2017 er tilsynet udført jævnfør tilsynsplanen, som er at se på skolens hjemmeside, Spjellerup Friskoles vedtægter og friskolelovens bestemmelser. Tilsynet har indeholdt besøg på skolen, som omfattede iagttagelse af undervisning, aktivitet i pauser, samtaler med elever, lærere, skoleleder og undersøgelse af skolens fælles aktivitetsplan, undervisningsplaner, beskrivelser, materialer og evalueringer.

Som det anføres i friskoleloven, skal der ”føres tilsyn med elevernes standpunkt i dansk, matematik og engelsk”. Desuden skal tilsynet vurdere, om ”skolens samlede undervisningstilbud ud fra en helhedsvurdering står mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen”. Endelig skal tilsynet se på, ”om skolen efter sit formål og i hele sit virke forbereder eleverne til at leve i et samfund som det danske med frihed og folkestyre samt udvikler og styrker elevernes demokratiske dannelse og deres kendskab til og respekt for grundlæggende friheds- og menneskerettigheder, herunder ligestilling mellem kønnene.”

Dette er det formelle krav til tilsynet.

Derudover er det forældrekredsens ønske, at tilsynet ser på, om de aktiviteter, som skolen tilbyder og tilrettelægger for at få skolens formål opfyldt, faktisk realiseres.

I år har tilsynet jf. tilsynsplanen haft særligt fokus på skolens arbejde med dannelse i bred forstand.

Pædagogisk og værdimæssigt grundlag:

Skolens dannelsesværdier er formuleret ud fra følgende overordnede tanker og ideer:

- At være inspireret af den Grundtvig–Koldske skoletradition
- At man er en del af et forpligtende fællesskab, når man indmelder sit barn
- At ruste det enkelte barn til at udvikle sig til et helt menneske, der med livsglæde og livsmod bevæger sig ud i livet

Dette er uddybet i værdigrundlaget, som er at finde på skolens hjemmeside. Endvidere uddybes og eksemplificeres værdierne på skolens facebook-side.

Sammenfatning af iagttagelser under besøg

Ledelsen, som nu har fået etableret sig efter lederskiftet sidste skoleår, formulerer klare forventninger til personalet og klare holdninger til hvilke kriterier, som skal gælde i arbejdet. Heri indgår overvejelser sammen med det øvrige personale om det at være ansat på en friskole, indgå i forpligtende fællesskab - udvikle samarbejdsevner og anvende konfliktløsnings- og relationskompetencer. Det at være et hold, som løser en opgave sammen, er noget, der lægges vægt på.

Hvor man i sidste skoleår tøvede med at søsætte nye projekter for ikke at tage munden for fuld i forbindelse med lederskifte, har skolen i år blandt andet valgt at gennemføre et ganske omfattende musicalprojekt.

I år er det interessante for tilsynet det overordnede formål for musicalprojektet, som var at have et fælles mål, at samle skolen til en helhed, at konkretisere, at alle har en betydning i det fællesskab, som er bygget op om arbejdet med opsætning og afvikling af en musical. Det overordnede formål ligger godt i tråd med det dannelsessyn, som skolen beskriver i sit værdigrundlag.

Af oplægget til evaluering fremgår det, at der også er opstillet mål for elevernes udbytte af faglige aspekter såvel som kreative processer, og der ønskes en vurdering af, om de kræfter og ressourcer, som er lagt i projektet, er givet godt ud i forhold til det faglige, sociale og dannelsesmæssige udbytte. Evalueringen er planlagt til at skulle gennemføres både på personaleniveau og elevniveau. Igen er dette et rigtig godt eksempel på det skolen beskriver på hjemmesiden som en del af dannelsen: "Hos os er det vigtigt, at børnene føler sig set og hørt, og vi ønsker at se dem som hele mennesker, der kan udvikle sig i en vekselvirkning mellem fantasi, følelser og forstand. "

I det hele taget virker det som om, at hele det musisk-kreative element i skoleforløbet er blevet en integreret del af skolens hverdag. Der er endog konkrete planer om at starte instrumentalundervisning som et muligt tilvalg for skolens elever efter sommerferien.

Morgensamlingen har igen fået mere plads og indeholder både fællessang og faglige forløb med tilhørende øvelser, som udfordrer store som små. Når et fagligt indslag fremlægges på morgensamlingen, får det automatisk en vis status i og med, at der bruges fælles tid og opmærksomhed på det. Med dette ønsker man på skolen at skabe positive normer for - og styrke fællesskabet om - faglige interesser.

I min iagttagelse af den almindelige undervisning oplevede jeg tegn på er et godt arbejdsklima, at eleverne er motiverede for at arbejde med fagene, såvel indendørs som udendørs. En klasse var eksempelvis i gang med et matematikforløb, som blandt andet handlede om måling af areal - det var helt relevant at afprøve målestoksforholdet udendørs.

På mellemtrinnet overværede jeg en længere klassesamtale, som eleverne deltog aktivt i. Eleverne klarede at disponere deres taletid, så der forblev en rød tråd i samtalen. Samtidig var der en venlig stemning mellem alle i lokalet. Relationen mellem lærer og elever virkede tryk og respektfuld. En enkelt elev sad bagerst i lokalet bag sin computerskærm, men undervejs løftede han blikket og flyttede sig hen til de andre i klassen og var derefter med i den fælles samtale.

I indskolingen stod døren åben ind til børnehaven, og duften af nybagt brød strømmede ud i skolens lokaler. Indskolings eleverne lod sig ikke aflede, men beherskede den frihed til selvforvaltning, de fik i undervisningen: De blev ved opgaverne, overholdt aftaler og arbejdede med stort engagement og spurgte hinanden om hjælp som noget helt naturligt. Det virkede i det hele taget som om, at såvel de fysiske rammer som de voksne omkring dem understøtter deres selvforståelse som skoleelever. Den gode forbindelse med børnehaven bygger bro til de kommende skolestartere og hjælper formentlig et godt skolefællesskab på vej.

I overbygningen oplevede jeg de ældste bruge de projektarbejdskompetencer, som jeg har fulgt opbygningen af i de foregående år. Også deres selvforståelse som selvstændigt tænkende og engagerede elever kom til udtryk i deres måde at gå til arbejdet på.

Skolen har uddannet læsevejledere og matematikvejleder og har således gode muligheder for at kvalificere undervisningen i dansk og matematik yderligere. Specialundervisningen er sat i system og lærerne arbejder med gennemprøvede forløb. Med det jeg har set, er betingelserne til stede for, at elever, som har særlige behov, får god hjælp og støtte.

I forbindelse med friskolelovens tilføjelse vedrørende "elevernes demokratiske dannelse" vil skolen fra næste skoleår indføre et nyt fag i fagrækken på Spjellerup Friskole: "Demokrati og samfund" som timefag på mellemtrin og i overbygningen, og "kultur og nyheder" i indskoling. Ledelsen er opmærksom på at elevrådet ikke har været så aktivt i dette skoleår, men vil blive støttet mere i arbejdet fra næste skoleår.

Når jeg er på besøg på skolen, bruger jeg altid en del af pauserne på at gå ud i det område, hvor børnene leger. Den måde, den frie leg udfolder sig på, fortæller noget om grundstemningen i elevgruppen. Jeg oplever en venlig og imødekommende stemning, at børnene er i gang med at lege forskellige lege i grupper ude på det store grønne område, at store og små hjælper hinanden og respekterer hinandens leg og aktivitet.

Samlet vurdering:

Når jeg sammenholder mine iagttagelser af elevernes arbejde i fagene, testresultater, sidste års standpunktskarakterer og afgangsprøvekarakterer, er det min vurdering, at elevernes standpunkter i dansk, matematik og engelsk er tilfredsstillende, og at skolen arbejder systematisk og struktureret med opbygning af elevernes grundlæggende kundskaber og færdigheder i fagene.

Skolens samlede undervisningstilbud står ud fra en helhedsvurdering mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen. Undervisningen og organiseringen af den er på flere områder kreativ og bygger på viden om og nysgerrighed på, hvordan børn koncentrerer sig og lærer bedst.

Når jeg sammenholder mine iagttagelser af den måde elever, lærere, ledelse og forældre agerer på i det udsnit af hverdagen, jeg ser, og skolens samlede aktivitetsplan, som indeholder lejrskole, udlandsrejse, fællessamlinger, musical, revy, projekter og samarbejde med aktører udenfor skolen, er det ligeledes min vurdering, at skolen efter sit formål og i hele sit virke giver eleverne mulighed for alsidig personlig udvikling i tråd med de dannelsesværdier, som skolen ønsker.

Endvidere er det min vurdering, at skolen forbereder eleverne til at leve i et samfund som det danske med frihed og folkestyre samt udvikler og styrker elevernes demokratiske dannelse og deres kendskab til og respekt for grundlæggende friheds- og menneskerettigheder, herunder ligestilling mellem kønnene.

Undervisningen foregår på dansk.

Spjellerup Friskole har ikke modtaget donationer i 2016.

Bente Asmund Hansen